

ПІДГОТОВКА КРЕАТИВНОЇ МОЛОДІ ЗА ТЕХНОЛОГІЯМИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Ткаченко В. П., професор кафедри МСТ, ХНУРЕ

Дейнеко Ж. В., доцент кафедри МСТ, ХНУРЕ

Бокарева Ю. С., ст. викладач кафедри МСТ, ХНУРЕ

На теперішній час все частіше можна почути думку, що пандемія назавжди змінить наше життя у всіх його сферах. І це стосується не тільки економіки, а й ставить під загрозу організацію навчального процесу у багатьох вищих навчальних закладах нашої країни. Однак, бажання отримати якісну вищу освіту, залишається вельми вагомим стимулом.

Ситуація, що склалася на сьогодні у освітньому просторі передбачає «вихід за рамки» та обмеження. Те, що ще недавно було цікавою ідеєю у сфері освіти, сьогодні це форма спілкування зі студентами. Дистанційне навчання, використання дистанційних технологій, швидкий перехід на он-лайн платформи накладає свій відбиток до подачі матеріалу та можливостей контролю виконаних робіт, а особливо це стосується творчих дисциплін, які потребують зворотнього зв'язку, безпосереднього спілкування з викладачем, який направить у необхідне русло творчий потенціал студентської аудиторії. Дистанційні заняття на платформах Moodle, Google Meet, Classroom, Zoom, Skype стали реальністю зі своїми перевагами та недоліками. Ці нові зміни в організації навчального процесу необхідно сприймати як необхідні та шукати в них не тільки недоліки, але й переваги.

Метою даної роботи є виявлення недоліків та переваг сучасного дистанційного навчання при вивченні творчих дисциплін, при підготовці майбутніх фахівців, діяльність яких пов'язана з розробкою дизайнерських рішень та проаналізувати сучасний стан підготовки спеціалістів у сфері дизайну в технічних ЗВО.

Як відомо, мета викладання будь-якого виду творчих дисциплін в освітніх установах – це виховання особистості з розвинутою індивідуальністю, готовою до творчої праці в будь-якому виді діяльності і, до того ж, здатного працювати в сучасних ринкових умовах.

Розгляд цієї проблеми необхідно починати з постановки роботи сучасних лекторів саме творчих дисциплін. Сьогоднішні лектори повинні проявляти більше креативу, щоб виділитися та захопити аудиторію в он-лайн просторі. При адаптації творчих дисциплін до дистанційної форми можливе розміщення лекційного матеріалу не тільки у вигляді текстового файлу або презентації, а й у вигляді відеофайлів або мультимедіа презентацій.

У сучасних освітніх програмах існують дисципліни за вибором і саме студент обирає, що йому цікавіше вивчати. Зацікавленість має проявлятися і у самому сучасному матеріалі, і у тому як матеріал візуалізується (якість слайд-лекцій), і як він подається. На сьогодні лекції можна слухати знаходячись де завгодно. Але просто лекції – це лише повчання та рекомендації викладача, передавання свого досвіду роботи. Утім найважливіше у процесі навчання – це власний досвід студента. Всі учасники навчального процесу прекрасно розуміють, що досвід цінніший чужих повчань і, в першу чергу, це важливо для майбутніх роботодавців.

Що стосується організації практичних завдань та лабораторних робіт у сьогоденній ситуації з'являється більше питань щодо їх проведення. В першу чергу, це спілкування з викладачем, тут ситуація тільки покращується. Велика кількість додатків, месенджерів та їх можливостей надають усі умови для спілкуватись з викладачем постійно. Хоча найголовнішого, чого зараз не вистачає всім – і студентам, і викладачам так це відсутність фізичної події, підсилюючої дії присутності та особистого спілкування.

Ще одне важливе питання — це дистанційний захист завдань за дисципліною. Особливо, якщо це стосується друкованих видань. І ситуація проведення занять дистанційно, надає ще більше можливостей. Якщо це розглянути на прикладі дисципліни «Основи технології та дизайну пакування», студент створює макет, роздруковує його, та викладає фотографію макетів. На сьогодні майже всі студенти ці фотографії відразу публікують у соціальних мережах, на своїх сторінках (Instagram, Telegram, Facebook). І з самого початку прораховують композицію, фон та формат майбутніх світлин. Крім того, розширяється аудиторія, яка розглядає роботи. Це дає можливість отримувати відгуки на свою

творчість і, таким чином, навчитись сприймати як позитивні коментарі так й негативні.

На другому курсі спеціальності «186 Видавництво та поліграфія» студенти у рамках дисципліни «Художні основи проектування видань» виконують курсову роботу. Це новий вид роботи та творчості, являє собою найважливіший, потужний за своїм змістом розділ курсу. Знайомство з проектною діяльністю у студентів відбувається поетапно.

Однак, із введенням дистанційного навчання з'явилась ціла низка обмежень – візуального контакту з викладачем, можливість порівняти та оцінити роботи не тільки свої, але й своїх одногрупників. З іншого боку самі студенти інколи зловживають відсутністю контролю викладача, не завжди уважно слухають лектора і ці всі факти знижують якість навчання. Саме тому потрібно міняти підхід до лекційного матеріалу, викладати його не в дидактичному ключі (у вигляді декларативних тверджень), а в дискусійному плані, змушуючи аудиторію включатися в дискусію, аргументувати, формулювати і відстоювати свою думку.

Майбутня професія наших випускників зобов'язує постійно контактувати з різними групами людей: з замовником, з продавцями у магазині, з верстальниками в друкарні, з робітниками на об'єкті та іншими групами людей.

Таким чином, можна зробити висновок, що дизайн-освіта – це не тільки теорія, але й творчість і відточування професійних навичок, які просто неможливі без великої кількості практичних занять. Дистанційна форма навчання і електронна освіта ці навички не можуть дати у повному обсязі. Навіть найсучасніші технології не здатні замінити «живу» практику.

1. COVID-19 и Высшее образование: Отучиться от прежних навыков ради создания системы образования на будущее. URL: <https://www.un.org/ru/85374>. (дата звернення: 15.10.2020).

2. Любарт, Т. Психология креативности / Т. Любарт – М: Когито-центр, 2009. – 214 с.

3. Amabile, T. The Progress Principle: Using Small Wins to Ignite Joy, Engagement, and Creativity at Work / Teresa Amabile, Steven Kramer. – Brilliance Audio, 2014. – 416 с.